

Становище

от доц. д-р Юлиана Младенова Матеева

относно дисертационен труд на тема:

„Престъпления против личността и собствеността, извършени от престъпни сдружения”, разработен от Страхил Николов Гошев,

редовен докторант в докторска програма „Наказателно право“

към катедра „Публичноправни науки“

в Правно-историческия факултет

на Югозападния университет „Неофит Рилски”

В дисертационния труд на тема „Престъпления против личността и собствеността, извършени от престъпни сдружения”, разработен от Страхил Николов Гошев, е изследван актуалният в практиката и теорията въпрос, свързан с противодействието срещу организираната престъпност и в частност - квалифицирането на вторичните престъпленията, зад които „стоят“ престъпни сдружения.

Проектът е в обем от 237 страници, с класическа структура: увод, три глави, заключение, списък на предложенията *de lege ferenda*, две приложения (приложение-списък на използваните нормативни актове, международноправни инструменти и приложение-списък със съдебна практика), библиография и електронни източници. Библиографската справка обхваща 128 заглавия на кирилица и латиница, както и повече от 30 електронни източника.

Глава първа е озаглавена „Исторически и наказателно правен анализ на престъпленията, извършени от престъпни сдружения. Сдружаване и критерии за специална подсъдност“. Прави се анализ на развитието на законодателното разбиране за престъпленията, зад които стои престъпно сдружение, като са проследени НЗ от 1896г., НЗ от 1951г. и действащия НК от 1968г. След това се извежда съвременното разбиране за престъпните сдружения по чл. 321 и чл. 321а НК, доколкото се явяват необходима предпоставка за вторичната престъпна дейност. Организираната престъпна група се съпоставя със специалните („профилирани“) престъпни сдружения, съучастието и престъпния сговор. Първа глава завършва с преглед на критериите за подсъдност на специализирания наказателен съд, като основа на отправените по-нататък предложения за усъвършенстване на материалния закон във връзка с кореспондиращите му процесуални разпоредби. Напълно може да бъде споделен изводът на автора, че процесът на нормативно уреждане на престъпното сдружение е все още незавършен, в резултат от смесване на законодателната ни традиция и частичното възприемане на разпоредби от ратифицирани международни актове, поради което понятието за престъпно сдружение в НК е твърде разнолико.

В глава втора са анализирани престъпленията против личността, извършени по поръчение или в изпълнение на решение на престъпно сдружение. Подкрепям и споделям предложенията *de lege ferenda*, отправени тук, както в частта за редактиране на препратките относно субекта и запазването само на чл. 142, ал. 2, т. 8 НК и отпадане квалифициращия признак, свързан с лицата, осъществяващи застрахователна дейност, така и по повод формулирането на пострадалия при трафика на хора, коригиране санкционната част на чл. 159, ал. 5 НК, и др.

В глава трета са разгледани престъпленията против собствеността, извършени по поръчение или в изпълнение на решение на престъпно сдружение. Важни тук са съпоставките със сродни текстове (престъпния сговор по чл. 199, ал. 1, т. 2 НК и грабеж, извършен от лице, което действа по поръчение или в изпълнение на решение на организирана престъпна група, престъпленията по чл. 208 и по чл. 278 НК) и акцентирането върху редица важни моменти, недостатъчно обмислени от законодателя, например при изнудването, сроковете по чл. 208 НК и др.

Разработката е задълбочена и показва отлично познаване на материята и съдебната практика. Несъмнено, практическата работа на кандидата за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ като съдия допринася за вникването в дълбочината на изследваните въпроси, доколкото в ежедневната си професионална дейност се сблъсква с част от тях. Докторантът умело защитава тезите, застъпени в труда, борави със сериозен научен апарат и спазва добрия тон на научната полемика. Изложението е логично и – според мен - удачно структурирано, а отделните глави - относително балансирани.

Обосновани и сполучливи са повечето от формулираните предложния *de lege ferenda*, общо двадесет и пет на брой, по отношение редица текстове на особената част на НК и на чл. 411а от НПК. Тяхното възприемане от законодателя би допринесло за повишаване ефективността на дейността на органите на съда и досъдебното производство по тази категория дела.

В приложението към дисертационния труд прегледно са обобщени всички предложения *de lege ferenda* – така че да могат да бъдат използвани за нуждите на оптимизиране на законодателството в максимално достъпен вид.

Обяснимо е, ако към дисертационния труд не бъдат формулирани критични бележки, доколкото, в хода на съвместната работа по него, такива многократно са били отправяни и необходимите корекции - съевременно нанасяни.

Авторефератът коректно отразява основните постановки, залегнали в труда. По темата на дисертацията са направени четири публикации. Това несъмнено осигурява необходимата публичност на част от резултатите от научното изследване.

Към всичко казано, ще добавя непосредствените си лични впечатления от докторанта. Познавам Страхил Гошев от 2014 г., когато кандидатства за редовен докторант в докторска програма „Наказателно право“ към катедра „Публичноправни науки“ в Правно-историческия факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“. Проследих неговото развитие след зачисляването, вече и като младши съдия и впоследствие – съдия, успоредно с работата по докторантурата. През годините е демонстрирал неизменно аналитично мислене, подлагал е смело на критичен анализ дори становища, застъпвани от утвърдени учени, естествено – с нужното уважение. Възприемал е отправяните в хода на съвместната ни работа критики и корекции. Като докторант в редовна форма на докторантура е изпълнявал ангажиментите си към катедрата. Мога да обобщя своето положително впечатление от един способен, амбициран и работлив млад човек, който израсна в научно и професионално отношение през годините, последвали неговото зачисляване в докторантура.

Представеният дисертационен труд удовлетворява всички изисквания на чл. 6, ал. 3 от ЗРАСРБ, съдържа научни и научно-приложни резултати, представляващи оригинален принос в науката, и показва, че кандидатът притежава задълбочени теоретични знания в областта на

наказателноправните науки, както и способност за разработване на самостоятелни научни изследвания.

Всичко посочено ми дава основание да дам обща положителна оценка и да гласувам убедено за присъждане на образователна и научна степен „доктор” по Наказателно право на Страхил Николов Гошев, редовен докторант в катедра „Публичноправни науки“ на Правно-историческия факултет на Югозападния университет ”Неофит Рилски”.

23.11.2020г.

Изготвил становището:

/доц. д-р Юлиана Матеева/